

Mattheüs 25:14-30: Gelijkenis van de talenten.

1. Werkvertaling.

14. Want het zal zijn als een mens die op reis ging, zijn dienaren riep en hen zijn bezit toevertrouwde.
15. Aan de ene gaf hij vijf talenten, aan de ander twee, en nog een andere één, een ieder naar zijn bekwaamheid. En hij ging op reis.
16. Degene die de vijf talenten ontvangen had, ging terstond heen en handelde met ze en verdiende vijf andere.
17. Zo ook degene die er twee ontvangen had; hij verdiende twee andere.
18. Hij echter, die het ene ontvangen had, ging heen en groef de aarde uit en verborg het geld van zijn heer.
19. En na een lange tijd kwam de heer van de dienaren terug, en vroeg hun rekenschap.
20. En hij, die vijf talenten ontvangen, had, kwam en bracht tot hem nog eens vijf talenten en zei: Heer, vijf talenten hebt u mij gegeven, maar vijf talenten heb ik erbij verdiend.
21. En de heer sprak tot hem: Wel, goede en betrouwbare dienaar. Over weinig ben je betrouwbaar gebleken, en over veel zal ik je aanstellen; ga binnen in de vreugde van je heer.
22. En hij die twee talenten ontvangen had, kwam bij hem en zei: Heer, twee talenten hebt u mij gegeven. Zie, twee talenten heb ik erbij verdiend.
23. En de heer sprak tot hem: Wel, goede en betrouwbare dienaar, over weinig ben je betrouwbaar gebleken, en over veel zal ik je aanstellen; ga binnen in de vreugde van je heer.
24. En nu kwam ook hij die één talent ontvangen had, en zei: Heer, ik kende u, als een hard mens, die maait waar hij niet gezaaid had en verzamelt daar waar hij niet gestrooid had,
25. en bang geworden, ging ik weg en verborg het talent in de grond. Zie, hier is het uwe.
26. Maar de heer antwoordde hem en zei: Jij slechte en luie dienaar, die wist dat ik maai waar ik niet gezaaid heb, en daar verzamel waar ik niet gestrooid heb;
27. had dan mijn geld bij de wisselaars gelegd, en ik zou het mijne bij terugkomst met rente terugontvangen hebben.

~~~~~  
28. Neem dan van hem het talent dat ik hem gegeven heb en doe het toekomen aan hem die de tien talenten heeft.

29. Want een ieder die heeft zal gegeven worden, en hij zal overvloed hebben, maar hij die niets heeft, hem zal ontnomen worden ook dat wat hij nog heeft.

30. En gooi deze nutteloze dienaar eruit, in de buitenste duisternis: daar zal geween en tandengeknars zijn.

## **2. Structuur van de gelijkenis.**

De verzen 14 en 15 zijn de introductie van de gelijkenis, maar vormen ook een onderdeel ervan. Jezus vertelt hier waarmee een onbepaald 'het' te vergelijken is. Vervolgens gaat Hij over tot de gelijkenis en leidt deze in met een gebeurtenis van een heer die op reis gaat en 3 dienaren als 'zaakwaarnemers' aanstelt.

Het vervolg van de gelijkenis bestaat uit twee delen, die elk weer op te delen zijn in drie gedeelten.

Het eerste deel beslaat dan de verzen 16 tot en met 18. De afsluiting van het eerste stuk en het begin van het tweede stuk bestaat uit vers 19, waarin de heer terugkomt van de reis. Het tweede deel zijn dan de verzen 21 tot en met 28. De verzen 29 en 30 fungeren als slot van de gelijkenis, waarbij de mensen aan het denken gezet worden.

Schematisch kan de structuur als volgt weergegeven worden:

Vers 14: introductie van de gelijkenis: heer gaat op reis.

Vers 15: uitreiken van de talenten aan de dienaren.

Vers 16: Handeling dienaar 1.

Vers 17: Handeling dienaar 2.

Vers 18: Handeling dienaar 3.

Vers 19: Intermezzo: heer komt terug van de reis, en vraagt rekenschap.

Vers 20: Handeling dienaar 1.

Vers 21: Reactie van de heer.

Vers 22: Handeling dienaar 2.

Vers 23: Reactie van de heer.

Vers 24 en 25: Handeling dienaar 3.

Vers 26 en 27: Reactie van de heer.

Vers 28: Handeling van de heer.

Vers 29: uitleg betreffende de handeling van de heer.

~~~~~  
Vers 30: straf voor de nutteloze dienaar.

3. Afbakening begin en einde perikoop.

Deze gelijkenis heeft een duidelijke markering van het begin en het einde. Het begint met 'Ὠσπερ γαρ.' Het eindigt met het vellen van een oordeel, namelijk, de nutteloze slaaf wordt in de buitenste duisternis gegooid.

In de Griekse tekst staat deze gelijkenis wel in een grotere context. Daarbij moet wel vermeld worden dat bij vers 14 een nieuwe alinea begint (NA 27).

Deze grotere context is het einde der tijden en het naderende oordeel. Dat het direct volgt op de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden wordt aangegeven met de zojuist genoemde woorden: Ὠσπερ γαρ. Het woord Ὅταν de in vers 31 geeft een vervolg van de betekenis van de verwachting van het eschaton. Op deze manier staat deze gelijkenis in verbinding met het voorgaande gedeelte, en het vervolg van het hoofdstuk.

4. Narratieve elementen in de gelijkenis.

De actieve en de daadkrachtige elementen van deze gelijkenis worden weergegeven door verschillende woorden als ἀποδημῶν (op reis gaan) en εὐθέως (v. 15/16, wat 'terstond' betekent).

De actoren van deze parabel zijn de huismeester en de drie dienaren. Zij zijn de actanten die op hun eigen wijze dingen tot stand hebben gebracht. Het begin en het midden en het einde van het verhaal zijn duidelijk. De werkwoorden voor geven (ἔδωκεν), ontvangen (λαμβάνω), bewerken (ἡργασατο) en afrekenen (συναίρω) vormen de lijn van het plot van het verhaal.

Vers 19 is het kernelement van deze perikoop. De terugkomst van de heer en hij rekende af (συναίρει λόγον) met zijn dienaren.

De onderliggende oorzaak van deze afrekening is het onmiddellijke op reis gaan van de huismeester. Duidelijk is in vers 14 gesteld dat die dienaren eigendom zijn van de huismeester (zijn eigen dienaren). Deze geeft de relatie tussen de eigenaar en de dienaren aan. Zij zijn de ondergeschikten. Zowel de talenten als de dienaren zijn van de huismeesters. De drie dienaren moeten met datgene wat zij gekregen hebben op een juiste wijze handelen. Wanneer de heer terug is, worden de dienaren beoordeeld naar hun betrouwbaarheid en verantwoordelijkheid. De trouwe dienaren krijgen hogere aanstelling en mogen deelnemen aan het feestmaal

~~~~~  
van de huismeester, de luie dienaar wordt veroordeeld en uitgeworpen naar het oord van de duisternis.

De tijdsaanduiding in vers 19 *μετα δε πολυν χρονου* geeft de gespannen verwachting van dit verhaal aan. Dit is een mogelijke aanwijzing van de auteur om de waakzaamheid te benadrukken. Hoe lang dat geduurd heeft voordat de heer van de dienaren terug is, is onbekend, maar zodra hij is, volgt de afrekening.

Deze heeft ook met het centrale thema, waakzaam zijn, van deze gelijkenissen in hoofdstuk 25 te maken.

Vers 24 de *και* en *ιδε* in vers 25 benadrukken het andere scenario dat er nu op komt,

de slechte houding en de slechte vervolg van de dienaar die een talent tot zijn bezit had .

In vers 29 is er een reden en een conclusie gegeven van de handelwijze van de huismeester. “Want aan ieder die heeft ,zal gegeven worden en hij zal overvloed hebben, maar van hem die niet heeft, ook wat hij heeft, zal van hem afgenomen worden” Aan het begin in vers 14 en aan het eind( v.29) met het woord *γαρ* zou een aanduiding van de verteller zijn om de betekenis en de beweegredenen voor deze gelijkenis te accentueren. Deze kan als de functie van een commentaarzin dienen.

### **5. Handelingsverloop van de gelijkenis.**

Deze parabel heeft drie kernen als handelingsverloop met een verhalend karakter. De eerste is dat de heer het geld aan zijn dienaren uitdeelt naar hun capaciteit, omdat hij elders heen moet gaan. Waar hij heen gaat en de reden van vertrek worden niet expliciet vermeld.

Het tweede handelingsverloop gebeurde in de tijd van de afwezigheid van de heer van de dienaren, hoe lang dat geduurd heeft is niet achter te halen. Maar het heeft wel lang geduurd. Aan de drie dienaren wordt het niet verteld wat zij met dat geld moet doen, Zij kunnen naar hun besef van verantwoordelijkheid en hun eigen overtuiging namens hun heer handelen met het geld. De eerste dienaar heeft met de vijf talenten het dubbele verdiend. De tweede dienaar die twee talenten heeft, heeft ook twee talenten verdiend. De derde dienaar is het meest specifieke, door de talent in de grond te verbergen wil hij het geld goed bewaren.

De derde kern behandelde de gebeurtenis na de terugkomst van de heer, de drie dienaren naderen een voor een tot hun heer. Zij worden geëvalueerd ieder naar

~~~~~  
hun daden van verantwoordelijkheid. Zij zijn rentmeester over datgene wat is aan hen toevertrouwd.

Hoewel er drie groepen van dienaren zijn, bij de beoordeling zijn er maar twee verschillen. De goede trouwe dienaar (ἀγαθε και πιστε) en de slechte en luie dienaar (Πονηρε και όκηηρε) met twee gevolgen. De trouwe dienaren krijgen als beloning zeggenschap over vele dingen, de talenten worden hier als het minst beschouwd, en zij mogen deel hebben aan de vreugde van hun heer.

De nutteloze dienaar (του άχρηιου δουλον v.30) daarentegen moet zijn talent inleveren en wordt verwijderd van zijn heer, en in de buitenste duisternis gegooid.

6. Personages in de gelijkenis.

Jezus komt niet als personage in de gelijkenis zelve voor, maar Hij is de verteller van de gelijkenis, en in die hoedanigheid vermeld ik Hem als personage. In deze pericoop speelt hij geen rol, en daarmee ken ik hem in dit geval een Flat Character toe.

De heer heeft kenmerken van een Round Character. Over hem wordt verteld dat hij op reis gaat, en zijn dienaren het beheer geeft over zijn bezit. Hieruit blijkt dat hij een vermogend man moet zijn geweest. Bij terugkomst vraagt hij rekenschap van de dienaren over het in beheer gegeven geld. Hierbij zie je dat hij zijn dienaren kent, hij geeft naar wat de capaciteiten van de dienaren zijn. Hij maakt een ontwikkeling door. Hij is of vriendelijk, of boos. Zijn stemming verandert, bij het horen van de resultaten van de dienaren. Hij waardeert de eerste twee, maar de derde verfoeit hij. Het enige dat over zijn persoonlijkheid gezegd wordt, komt uit de mond van de derde dienaar, die door de heer lui en slecht genoemd wordt. Wat de andere slaven over hun heer zeggen, dat zijn we uit de gelijkenis niet te weten gekomen.

De andere actoren zijn de drie dienaren, die als flat characters neergezet worden. De eerste en de tweede dienaar bezitten het stock character. In het kritische apparaat werd er vermeld dat de eerste dienaar na het vertrek van zijn heer meteen gegaan was om de geldsom op een juiste wijze te handelen. Ook de tweede dienaar handelt op deze wijze. Zij zijn waakzaam en nemen hun verantwoordelijkheid serieus. Hierin is te zien dat het niet gaat om het aantal verworven geldstuk, maar op de mate waarin men betrouwbaar is naar hun heer toe. Door hun goede werken,

~~~~~  
worden zij verheven tot deelgenoten van hun heer. zij mogen mee genieten van de vreugde van hun heer, van slaven tot disgenoten, van dienaren tot kinderen.

De derde slaaf handelt uit vrees (of angst) voor zijn heer, hij heeft ook een andere voorstelling, misschien een foute voorstelling voor zijn heer. In zijn oog is zijn heer een hard mens. Hij wilde geen probleem veroorzaken, daarom verborg hij het geld in de aarde, wat in de Joodse achtergrond een goede manier is om dingen op een veilige wijze te bewaren.

Zijn intentie zou wel goed zijn, maar hij is duidelijk niet geïnteresseerd of zijn heer hiermee baat bij heeft. Vooral als hij voorstelling had dat zijn heer iemand is die maait wat hij niet gezaaid heeft, dan zou hij ieder geval de geldsom naar de bankiers hebben gebracht om rente te kunnen krijgen. Het is luiheid en nonchalant dat hij dat niet gedaan had. Het is ook een teken van minachting voor zijn heer. De uitspraak “ zie, hier hebt u het uwe” verraadt enigszins zijn hoogmoedigheid.

Van de slaven lezen we verder geen emoties of expliciete handelingen.

Wellicht dat er nog een ander persoon in het spel was: Persoon X. We weten niks over deze persoon (zelfs niet het feit dat hij daadwerkelijk aanwezig was, maar we impliceren zijn aanwezigheid). Het kan namelijk niet zo zijn dat de heer het oordeel over de derde dienaar in het wilde weg zegt, maar dat hij de handeling van het in de buitenste duisternis werpen als opdracht aan een ander geeft (er lijkt namelijk niet gesproken te worden tegen de eerste of de tweede dienaar).

### ***7. Narratieve setting van de gelijkenis.***

De tijd en de plaats van deze gebeurtenis is in de tijd voor het lijden en sterven van Jezus, en na de intocht in Jeruzalem. Jezus is net uit de tempel vertrokken en staat nu op de Olijfberg, gelegen ten oosten van de stad Jeruzalem. De laatste verwijzing waarin geschreven wordt over de aanwezige personen is in hfst. 24:3. Waarschijnlijk sprak Christus dit gedeelte dus alleen ten overstaan van zijn discipelen, zonder de aanwezigheid van de schare en/of de Farizeeën en Schriftgeleerden.

De functie van deze behandelde gelijkenis is een van het drieluik van de lessen die de discipelen van Jezus moeten leren. Het gaat bij het discipelschap om waakzaamheid, getrouw, rentmeesterschap en barmhartigheid.

Deze drie narratieve eenheden hebben een duidelijke samenhangende inhoud: waakzaamheid. Dit hele hoofdstuk staat in verbinding met het voorgaande

~~~~~  
hoofdstuk over de rede van de wederkomst en de veroordeling van de stad Jeruzalem.

De gelijkenis van de tien maagden roept de hoorders op om wijs te zijn en de gelijkenis van de talenten over de juiste houding van de dienaar ten op zicht van de meester. En de derde perikoop over de ware rechtvaardigheid, zich bekommeren om een van de kleinste broeders. (Mat. 25:46)

In Mattheüs zijn deze toespraken de laatste woorden voordat Jezus overgeleverd werd aan de Joodse leiders. Het karakter van strijd tussen Jezus en de machthebbers is duidelijk zichtbaar. De conflicten met de schriftgeleerden lopen heel erg op. Het is ook een strijd tussen goed en kwaad, tussen de gezondene Gods en de kracht van de Anti-God. Jezus waarschuwde dat er op een dag het gericht zal komen en dan zal zelfs de stad van de grote koning Jeruzalem verwoest worden, wat ook werkelijkheid werd in 70 bc.

De drie gelijkenissen in dit hoofdstuk benadrukken vooral wat het belangrijk is in het koninkrijk van God. Waakzaam, rentmeesterschap en dienstbetoon.

Vanaf hoofdstuk 26 gebeurt de verschrikkelijke dingen in het leven van Jezus, Hij werd overgeleverd aan de hogepriesters en de schriftgeleerden en hij werd veroordeeld en overgeleverd aan de heidenen. "... die de spot met hem zullen drijven en hem zullen geselen en kruisigen, maar op de derde dag zal hij worden opgewekt uit de dood." (Mat. 20:18-19) In deze strekking maakt Mat. 25 de verschillen en de gevolgen van de joden en de heidenen en de christenen zichtbaarder.

Mattheüs 25 is de laatste grote rede dat Jezus sprak voordat hij opgepakt werd.

8. Verwijzingen naar Oude Testament

Oudtestamentische referentie van deze gelijkenis is schaars. Wel is het begraven van bezit in de grond een bekend fenomeen. Zoals Achan die de gestolen goudstaaf en zilver onder de grond verborgen had. (Rich.7:21)

Ook is in Job 31:8 een mogelijk spreekwoordelijke zegswijze die verband kan gebracht worden met de voorstelling van de derde dienaar over zijn heer. "zaaien, maar anderen zullen eten."

9. Implied Author & Implied Reader

~~~~~  
De IA geeft veel dingen aan de IR door. De gelijkenis zou begrijpelijk en inzichtelijk zijn voor de eerste lezers van het Evangelie.

Heel kort is er vermeld dat iemand een reis ging maken. Het op reismotief komt vaker voor in de evangeliën. Zoals in Mat 21:33 de heer van de wijngaard die op reis gaat. Er is een parallel met Marc.13:34 “iemand die op reis ging, hij verliet zijn huis en droeg het beheer over aan zijn dienaren.

We veronderstellen bekendheid met de waarde van een talent en over de manier van bankieren in de eerste eeuw na Christus, omdat deze dingen niet nader uitgelegd worden.

De terugkeer van de heer verwijst dan naar het eindoordeel van God. Het is gebruikelijk dat de dienaar namens de heer optreden als de meester niet aanwezig is. Het motief van uitdelen van vermogen naar iemands capaciteit is ook bekend in de

Joodse traditie, Volgens Strack-Billerbeck<sup>1</sup> mag in de joodse traditie een slaaf namens de meester handel bedrijven, maar de winst blijft voor de heer. Vanuit een hele andere invalshoek maakte L.Schottroff het verwijt aan het adres van de heer van de dienaar die uit eigen hebzucht het uiterste vroeg aan zijn dienaren, alleen maar met het doel om zoveel mogelijke winst te maken.<sup>2</sup>

De slaaf was in die tijd geheel ondergeschikt aan de meester. In de tekst wordt ook de woorden “του. ἰδίου δούλου” zijn eigen dienaren gebruikt. De betrouwbaarheid van de dienaar is een belangrijke kwestie. De rabbijnen gebruikten vaak het leven van Mozes en David als voorbeeld om te uitleggen wat betrouwbaarheid betekent. Mozes en David begonnen iets kleins en zij waren beproefd dat zij trouw waren, dan kregen zij grotere taken toebedeeld.<sup>3</sup>

De betekenis van het talent is veelzeggend over het vertrouwen van de heer aan de dienaren. De IR moet dat geweten hebben. Een talent (ταλαντον) is een maat van hoge waarde<sup>4</sup>. Een talent is 60 ponds, een pond is duizend drachmen. In Mattheüs 20 wordt vermeld dat het dagloon van een arbeider maar een drachme is.

Het talent begraven in de grond is een bekend fenomeen in de joodse traditie, volgens de Rabbijnse wet is dit de beste manier tegen diefstal, deze vorm van

---

<sup>1</sup> J. Nielsen , De Prediking van het Nieuw Testament, Matheus, zie verder S.B, Kommentar zum neuen Testament aus Talmud und Midrasch, Munche, 1928

<sup>2</sup> L.Schottroff, The parables of Jesus, 2006,

<sup>3</sup> Brad H. Young, The Parables, Jewish Tradition and Christian Interpretation, 1998 blz.96-97

<sup>4</sup> J. Nielsen , De Prediking van het Nieuw Testament, Matheus

~~~~~  
beveiliging werd in Palestina door de rabbijnen aanbevolen.⁵ Iemand die volgens deze wijze handelt, is vrijgesteld van vervolging bij verlies.

ἔμετα δε πολυν χρονου ' in vers 19 geeft de strekking van deze perikoop aan. Dit is kennelijk een bekende uitdrukking in de gelijkenisverhalen.

De uitdrukking χαραν του κυριου σου vreugde van uw heer' in vers 23 kan op een bruiloftfeest duiden zoals de gelijkenis van het Koninklijk bruiloftfeest (Mat.22:1-14),

maar het kan ook wijzen op het ingaan van het koninkrijk Gods dat in alle macht en heerlijkheid aanbreekt.

In de tijd van Jezus was de instelling bankier en rente een bekend fenomeen, de bankier was meer dan geldwisselaar, zij werkten met andermans geld en gaven er rente voor.⁶

In het Oude Testament is er voorschrift bekend dat er geen rente gevraagd dient te worden bij het uitlenen van geld. (Ex. 22:24). Volgens Lightfoot had de heer niet de talenten gegeven om er mee het uiterste voordeel te krijgen, dit zou meer een opmerking zijn in reactie op de uitspraak van de een talent-dienaar.⁷

De opmerking dat ieder die heeft zal gegeven worden maar wie niet heeft, zal afgenomen worden zou een bekende zegswijze in die context. Zie ook Mat. 13:12, Marc.4:25, Luk 8:18.

Tenslotte de specifieke uitdrukking in vers 30 'de buitenste duisternis', daar zal geweest en tandengeknars zijn.' Deze uitdrukking komt alleen in Matheus evangelie voor, totaal drie keer (Mat 8:12, Mat. 22:13, Mat.25:30) Het is een typische uitdrukking van het Matheus evangelie. Buitenste duisternis waar duisternis en geweest heerst, verwijst naar het begrip hel (gehenna)in de Joodse traditie. Op deze manier wordt het in het Latijn en het Grieks geschreven. Het woord is afkomstig van het Hebreeuwse Gē-hinnôm (Aramees: gehinnâm). Dat betekent: dal van Hinnom.⁸ Men had de opvatting dat het eigen schuld is waardoor men wordt geworpen in de buitenste duisternis.

10. Synoptische analyse.

⁵ Str.-B , p.971.

⁶ Baarlink, Tekst en Toelichting, Matheus II,

⁷ Lightfoot, J. A Commentary on the New Testament from the Talmud and Hebraica

⁸ Grosheide, Prof. Dr. F.W. e.a. (red), Christelijke Encyclopaedie voor het Nederlandsche volk, deel 2. Kampen 1925, p. 249

~~~~~  
Deze gelijkenis komt voor in andere twee synoptische evangeliën, nl. Luk. 19:11-27, in het Markus evangelie komt deze gelijkenis in een kortere vorm voor. (Mk.13:34-37).

In het Matheus evangelie heeft de verdeling betrekking op talenten. In Lukas wordt de pond gebruikt en er zijn tien slaven die ieder een pond ontvangt. Er werd in Matheus niet verteld hoe men de geldsom moet gebruiken, het wordt aan hun eigen verantwoordelijkheid overgelaten.

De locatie waar deze gelijkenis verteld wordt, is anders. De gelijkenis van Matheus is gepositioneerd na de intocht van Jeruzalem, in Lucas is het voor de intocht naar Jeruzalem, de polemiek rondom deze gelijkenis in het evangelie van Matheus is sterker. Na het uitspreken van de rede in Mat. 25 werd Jezus al uitgeleverd aan de Joodse leiders. De strijd tussen het goede en het kwaad voert de boven toon in het Matheus evangelie.

In Lukas staat dat er iemand van voorname afkomst die op reis moest gaan om een land tot bezit te nemen. Een mogelijke zinspeling op Archelaus, de zoon van Herodes de Grote, die naar Rome ging om het Joodse land voor zich te winnen.

In Matheus is het meer gericht op de houding van de slaven en de talenten die naar potentie zijn verdeeld. De invulling en de vergelijking zijn meer gericht op het discipelschap van de volgelingen van Christus, de Joodse christenen in de eerste tijd.

Waakzaamheid is het thema van deze gelijkenis bij alle drie evangeliën, maar bij Matheus is deze gelijkenis geplaatst achter de tien maagden parabel. De reikwijdte is bredere. Alleen bij Matheus wordt nadruk gelegd op de vreugde van de heer en de buitenste duisternis.

### **11. Conclusie.**

De gelijkenis van de talenten wijst op de belangrijkheid van waakzaamheid en rentmeesterschap. Het onderricht is duidelijk. Als ontvanger van het talent moet men verantwoordelijkheid dragen. In de tijd dat de huismeester nog afwezig is, moet men goed voorbereid zijn en handelen naar eigen inzicht, maar met liefde en ontzag voor zijn heer. Men is persoonlijk verantwoordelijk voor alles wat hij in het leven doet met de door God geschonken gaven. Maar er komt een dag van afrekening, er vindt dan een oordeel plaats.

~~~~~  
De heer van de dienaren duidt op God die de gaven schenkt, maar het kan ook op Christus wijzen. Een dag zal hij terugkomen, dan zal het laatste oordeel plaats vinden.

Het is niet gemakkelijk om achter te halen wat er in deze gelijkenis met talenten bedoeld. Meestal wordt het beschouwd als de gaven die men van God krijgt. Andere suggesties zijn Gods woord, het evangelie.

De parousia is het hoogte punt. Zoals de dienaren op de terugkeer van hun heer wachten, zo wachten de volgelingen van Christus tot vandaag toe op zijn wederkomst. Dat Christus er nog niet terug is, duidt er op dat Hij ieder moment kan terugkomen. Er zijn nog werk dat verricht moet worden. Om trouwe en goede dienaar te zijn dient men op de juiste wijze het rentmeesterschap in acht te nemen.

12. Literatuurlijst

Commentaren:

- Allen, W.C. A critical and exegetical commentary on the gospel according to S. Mathew, Edingburgh, 3e edition.
- Baarlink, H. TST, Matheus II, Kampen.
- Carter, W. Matthew's Parables: Audience-Oriented Perspectives, Washington 1998.
- France, R.T. Tyndale New Testament Commentaries, Mathew, 1985.
- Grosheide, F.W. e.a. (red). Christelijke Encyclopaedie voor het Nederlandsche volk, deel 2. Kampen 1925.
- Keener, C. A Commentary on the gospel of Mathew.
- Kingsbury, J. Matthew as Story. Sec. Ed., Fortress Press Philadelphia 1988.
- Lightfoot, J. A commentary on the New Testament from the Talmud and Hebraica, vol2.
- Nielsen, J.T. Het evangelie naar Matheus, De prediking van het Nieuwe Testament, Nijkerk, 1974.
- Powell, M.A. , What is Narrative Criticism, Minneapolis, 1990
- Schottroff, L., The Parables of Jesus, Fortress Press, 2006.
- Weren, W. Vensters op Jezus, Boekencentrum Zoetermeer 2002.
- Young, B.H., The Parables. Jewish Tradition and Christian Interpretations, Hendrickson Publishing, 2000.

~~~~~
Bijbels:

- Nestle Aland, Novum Testamentum Graece, ed. 27
- Synopsis Quattor Evangeliorum, K. Aland (ed.), ed. 22, Stuttgart 1977